

Kemencesvidék

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HETILAP.

(„KISCEKELL és VIDÉKE”)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KISCEKELL és VIDÉKE”)

Működésének ár: 3 kor. | Helyi ár: 2 kor. —
4 | Egyes szám ára: 20

Laptulajdonos felelős szerkesztő:
Mész Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Colldomák. Előzetes és kiadások
falvack. évf. Zeigmond Istváné

Végso erőfeszítések.

As entente, mely még ezelőtt néhány hónappal igen nagy hangon beszélt és a melynek sajtójában még igen gyakran ismétlődtek a Berlin és Bécs elfoglalására vonatkozó hírsíkok és jólatok, most egészen más hangot vesz fel.

As a nagyzerden megcsinált visszavonulás, amelyet az orosz hadsereg végzett, természetesen a szövetséges haderők nyomtalan hataza alatt, igen súlyos következményekkel járt as entente többi sármáira nézve. As orosz sereget részben ugyan sikerült megmenteni a visszavonulással, de szinte ugylátensik a dolog, mintha ezzel szemben Anglia került volna kelepécsbe. Legalább erre mutatnak azok a kétségbeesett erőfeszítések, amelyeket as entente a Balkánon kénytelen létrerde közben kifejtteni.

Szinte sajnálja as ember Európa legkitalmasabb államait, Angliát és Franciaországot, amelyek eddig mindig fölé nyesen és vállvergetéssel kezeltek a kis Balkánállamokat, ha látja, hogy most miképpen könyörögnek Bulgáriának és Romániának, hogy ne hagyják as ententeot, Angliát és Franciaországot elveszni.

Hogy mi lesz a Balkánon kifejtett végso erőfeszítéseknek, a Balkánon most lefolyó hatalmas diplomáciai csatának végso eredménye, kinek fog kedvezni a Balkánállamok döntése, azt ma még nem

tudhatjuk, de valljuk meg, a mi számunkra nem is olyan nagyon fontos, mint as entente számára. Mert ha a mi számunkra is olyan fontos lenne, mint az ő számukra, akkor mi is nagyobb erővel és sulyal szólalnánk bele a lent folyó tárgyalásba, mint ahogy tesszük.

Nekünk ma meg kell elégednünk, sőt örömmel kell tudomásul vennünk azt a változtatást, amit számunkra as jelent, hogy eddig as angol alsóházban még csak halványan sejtetni sem volt szabad, hogy esetleg Anglia nem győz, ma pedig maga Anglia miniszterelnöke Asquit kimerte mondani as angol parlamentben, hogy a hazai ellensége az, aki optimista. Anglia győzni fog, as biztos. — mondta Asquit — csak éppen nem szabad számítani rá.

Mi pedig hidegen, bizonyos passzív mizmusal néztük as eseményeket, de a legutóbbi idők benntük is optimisták lettek. Es nálunk nem akad sajtóorgánium nem akad felelős államférfi, aki ugy akarná as ország néphangulatát befolyásolni, hogy elillija as optimizmustól.

De igen, mi ma már jehetünk optimisták, mert ha a harakteren lefolyó események, amelyek számunkra vagy eredményt, vagy as ellenséget eredménytelenséget jelentik, nem is adnánk elég okot arra, hogy optimisták legyünk (pedig ezt igazán nem mondhatjuk), akkor azok as események, amelyek a Balkánon lefolyának, azok as erőfeszítések, amelyeket kizárólag csak as entente diplomáciái

tesznek odalen, as a haro, amelyet a föld asztal mellett vivünk meg ellenségeinkkel, és amely harcot mi egyáltalán nem provokáltunk, azok is jogot, jogcímet adnak arra, hogy valóban optimisták legyünk és es optimizmusból mérjük az erőt a haro további folytatására, a küzdelem és kitartására, egészen a végso győzelemig.

Tanítók a tödővész ellen.

(1000 korona jutalom 10 tanítónak.)

A tödővész elleni védekezés szociális ismereteinek terjesztésében nagy szerepük van a tanítóknak. A József. Kir. Herceg szanatorium gyűjtemény, es a par excellence tödővész elleni küzdő társadalmi szervezet évről-évre a magyar tanítószághoz fordult, hogy legyen segítségére a tödővész elleni ismeretek terjesztésében. A tanítók as iskolájukban a jó leaegőnek, tisztánagnak, rendszeres élekezésnek egészségügyi fontosságát már a multakban is hangsúlyozták. Ujában azonban a tuberkulosis elleni védekezés országos szervezése folytán a tanítókok célrta toszabbak tették és értették a fertőző vesseledelmének orvostudományi kritériumait is. A szegye művendékek előtt a tanítók a mindennapi élet esemény példái-

Hét évvel Páris 1870-ben.

szakács naplójából.

Igen érdekes az aktualis hányvoerte jelentésérdekes Newyorkban. A hányvoerte francia szakács, aki 1870-ben, Páris lején egyik elsőként párisi étteremben Kőnyvében valósánuilag a hány aktualitása alkalmból néhány igen érdekes elemzést írt és etkezéstről.

As étterem első napján csak két étel volt as ételben. As egyik macskaragot volt, ára 5 frank, a másik párolt lóhús macskaragóval, ára 6 frank. As ételben különben tarja egymással. As hányvoerte a következő etelek: lóhús macskaragóval, ára 2.50 frank, macskaragóval, ára 2.50 frank, egy kőre 1.25 frank. Egy macska ára 6 frank volt, egy szárnya, a melyet as állatkertből kellett szerezni 1.50 frank. As étterem, melyben a szakács dolgozott naponta vett halat — 50 frankért hálóként — as lohnat hálóját 8 frankért. Egy páva, melyet a poris állatkertből vettek, 15—20 frankba került. A kőreidőből a vendéglő tulajdonosa megmentett 2000 tojást és szokat 2 hónappal később darabjait másfél frankért adta el.

1870 december 20-án került forgalomba pathány, as pedig 75 centimeért darabját. A svédjei sajt hálójá 23 frank volt, a Framage do 20 frank volt.

As ételben igen sok macska és lóhús volt, as ételben as két asztalában

ma beség uralkodott. A macskák tulajdonosa a macskahájakat nem látta meg, hanem gylyának megfőlte magát. A kutyahus épp oly kedvelt volt, egy hogy Szerey, a híres színházi kritikus felháborodottan tiltakozott as ellen. As írt, hogy jobban megérti, ha Orestes Fylandet, a harájtát feltalja, vagy hogy ikrek elfogyasztják egymást, mintha vala hűbb társak nyúl le különböző formákba.

Amberben antársági macska és kutyahusokat nyitottak meg Páris különféle helyein. As egyben elkészített és különösen saucokban főzött kutyahus igen kedvelt étel volt. A hányvoerte kutyahus és macskahus ára hálóként két frank volt, a kutyahusé azonban négy frank.

Egyik leban a hányvoerte írta volt olvas: Egy kedves párisi polgárnak és feleségének egy kedves kis kutyája, amelyet nagyon szerettek. De elhővetekezett egy nap, amikor már nem volt más oml, kénytelenek voltak a szegény kis Bifont megölni és megenni. As ar és nrdó bányas eszemekkel fogyasztották ol a szeretett állatot, és mikor szokás szerint a tányér mölére gyújtották a csontokat, megcsallat as szagony.

Essegény Bifon, milyen finom ebéd volna számára.

A macska bus azonban mégis elterjedtebb étel volt, mint a kutyahus, egy, hogy Párisban as étterem végén elég volt macska.

Egy csirke 25 frankba került, ugyanennyibe került egy nyúl, egy pulyka ára 60 frank volt, egy liba 45 frank és egy pathányá frank. As állatkert állatát megvették as állatok húsának fontja állagban 7 frank volt,

csak a kőreidő később hívták, mert fontja 12 frankba került.

December 27-én a macska ára 5 frank emelkedett és egy meztől 300 frankért adták el. Ekkor egy páva már 29 frank volt. Megvették as állatkert két elefántfaját is, melynek hálójá 90 frank volt. A vendéglőben, amelyben a naplé írja dolgozott, újévtör 800 frank ára elefántant tálatnak fel.

Hihetetlenül drága volt a fozokk is. Egy fej csaját, mely as erdítőnahan hallt hírtelenében rögtönrűt veteményes kertekben termelt 50 frankkal kelt. Burgonyából 50 frankba került egy liter, gyümölcs pedig egyáltalán a volt.

A szakács feljegyzésai mind ká vannak, Egykor sikerült neki egy kőrekből vásárolnia 3 frankért, de megjegyzi, hogy nincs olyan szakács, aki abból ebéd étel teremtene.

Január 22-én est írja naplójába. Kenyér hány fenyegetet Tiszánt nappal később befozódik a szakács naplója. Jules Favre és Bismarck megkötötték a fegyverszünetet. As étterem 185 napig tartott. A naplé utolsó mondata: A népnek van kenyere!

A vendéglők és ételminskerkeskedők es idő alatt meggazdagodtak. De nem mind. A legelőkelőbb párisi vendéglők egyiké, valami Peters nevű, akiben a legelőkelőbb arisztokraták jártak, nem akart macskából nyúmpompanyát tálni as hasonló esalékokat alkalmasan. As eredmény as volt, hogy holdmagányosa halt meg egy párisi kőreidőben.

val bizonyították, hogy az egészséges életmód elemi szabályainak be nem tartása mind embernél rombolásokat idéz elő a családjában. A tuberkulózis lakásbetegség. Ezt igazolják a legalsóbb népesség körében pusztító és nemzedékről nemzedékre valóánálgyal öröklődő fertőző esetek. A megelőzésnek, a kórokodás a megálapításának pedagógiai felhasználása alkalmas arra, hogy a nővendékek révén az alsóbb népesség körében áldásosan terjedjen az egészségügyi ismereteket.

A magyar tanítószeg helyesen ismerte fel a maga feladatát e téren s a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület évről évre konstataálhatta, hogy a tanítószeg munkája milyen jelentékenyen segíti előre humanitárius és ismeretterjesztő tevékenységét. Ez indította az egyesületet arra, hogy legujabban egy egészségügyi tanácsadósolatot is körforgalomba hozott, amelyet sok eszembán szétküldött az iskolák vezetőinek. Ez egészségügyi tanácsadósolat a következőkép hangzik:

- 1.) Az egészség a legnagyobb vagyon és boldogság.
- 2.) Napról napra ember az, aki a napfényel takarékoskodik. A napfény az egészség legjobb megőrzője.
- 3.) Egészségedre vigyázz s ezzel vigyázzol embertársaidéra is.
- 4.) Gondosan őrkdődjél lakásod tisztasága felett. Szennyesen lejjáporodnak a rovarok, különösen a legyek. Ezek pedig a legveszedelmesebb betegségek terjesztői.
- 5.) Étkelés előtt mosd meg kezedet szappannal és vízzel, nehogy veszedelmes betegségek csiráit vidd a szádba.
- 6.) Sohase köpj a földre, mert a köpedet ártathat embertársaidnak.
- 7.) Zsongitó alkoholt ártalmas az egészségre. A tiszta víz a legjobb ital.
- 8.) Sok betegséget egészen láthatatlan kis lények (bacillások) okoznak, amelyek ellen tisztasággal és fertőtlenítéssel védekezzél.
- 9.) Erősed ember voltodat és légy magadra tisztá, mert a tisztálanság ártalmatlan jóság.
- 10.) Gyomrodát meleg, forró étellekkel tápláld, a magas hő elpusztítja a betegségek csiráit.

Kétségtelen, hogy ez a rövid mondatokba kompcimált egészségügyi tanácsadás megtalálja az utat a gyermek elhárítására és a gyermekeknek az a szülői.

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület a tanítószeg nemes munkáját méltányolva kívánta assal, hogy az ország tanítóit karából 10 olyan tanítót, aki a tudóvess elleni védekezés szociális ismereteinek terjesztése körül a legtöbb eredményt produkálta, 100—100 korona jutalmában, vagyis összesen 1000 korona utalomban részesített. Az egyesület már jgo lta a hosszú betervezett jelentése cet a ezek alapján a következő tanítóknak ítélte oda 100—100 koronás jutalmait: Bagoly Béla ig. tanító (Barátos) Fischer Lipót ig. tanító (Lipótszentmiklós) Fülöp Gyula tanító (Nagyrákos) Horn József isk. igazgató (Peprád) Kiss Béla ig. tanító (Újpest) Ösv. Konecsny Jánosné tanító (Szilágyosoulyó) Kovács Ida ovónő (Vésztő) Nergert Vilma tanító (Jaszkarajenő) Lukács Dános tanító (Alsógyertyán) Szuter Danlei ig. tanító (Pápa).

A magyar tanítószeg nem szokott hozzá, hogy a maga önfeláldozó szellem

hazafias és szociális tevékenységét akár a nyilvánosság, akár magánosok részéről valami nagy méltánylásban részesítsék. Eppen ezért különösen megemlítsé a méltó a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesületnek az a szempontján elismerése, amely leg. rendkívüli erkölcsi értéket jelent a tanítószeg szempontjából. Hiszen, hogy a magyar tanítószeg a tuberkulózis elleni védekezés áldásos ismeretterjesztése tén. én további eredményes munkásságot fog kifejteni.

Tizenkét milliárd.

A világháború kitörése óta hosszú teltett sokunknak ahhoz, hogy igen nagy számokkal, igen nagy méretekkel, gondolkozunk és számoljunk. A millió hadseregek, a dreadnoughtok, az ezer kilogrammos lövedékek, mind olyan fogalmak voltak, amelyekről eddig alig tudtunk és most ezekhez a fogalmakhoz jön egy új, mérhetetlen, mindennél meglepőbb hatalmas szám: tizenkét milliárd.

Hiszen tudjuk, tudtuk, hogy van annyi pénz a világon, csak éppen nem volt soha közvetlen alkalomunk ilyen összegekről beszélni, ilyen összegeket minlennapi életünkbe belevonni. A leghatalmasabb összeg, amiről beszélgetni szokunk, az az öt milliárd volt, amelyet a franciák fizettek annak idején hadisarcimén a németeknek.

Tizenkét milliárd. Rettegenes, borzamasan nagy összeg ez és ezt a összeget német nemet két hét alatt hordta össze, saját erejéből, saját iniciatívájából hogy harmadik hadikölcsönével ne csak magának biztosítsa a dicőségese harc továbbfolytatását, hanem elbűvölve, meglepje ellenfeleit is. Ez a tizenkét milliárd hibetelen energiáról, erőről, öntudatról tanúbizonyságot. A harmadik hadikölcsönével együtt a németek immár huszonöt milliárd márkát jegyeztek a háború céljaira és ezzel messze felülmúltak minden más hadikölcsön.

Ez a németek — ha ebben a háboruban nem is kalmárkodnak, — mégis minden bizonnyal jó üzletemberek. Ez ebbe a háborúba huszonöt milliárdot befektettek, abból energiájukkal, szervezethegükkel ki is hozták a nyereséget, akár erkölcsi, akár anyagi uton.

Nekünk jó és buzdító példaként szolgálhat a németek rettenetes energiáj. Nekünk nincsen olyan nagy összegekre szükségünk, de nekünk is meg kell fontelnunk minden erőnket, na győzzünk, akurunk. Most jön a harmadik hadikölcsön. Itt van előttünk a német példa, ígyketünk mi is méltóknak mutatkozni ehhez a hatalmas, minden tiszteletről és minden utánsaara érdemes szövetségéhez. Most mikor ugyilátasik utolsó felvonásához érünk a nagy tragédiának, most már te gyünk úgy, mint egy ügyes asiném di-

ne takarékostokoljunk az utolsó felvonás díszleteivel és kiállításával, paroljuk rá amink még van, amilyen anyagi emkőstünk még rendelkezésére áll, hiszen ez a istentőlágos pazarlás, amit a végső felvonásunk költünk, biztosítja a tájdonképeni egy sikert.

A tizenkét milliárd isbegjen ott lenni nekünk előtt, mikor a háború kimenetelére gondolunk, erre a tizenkét milliárdra gondoljunk akkor, mikor a hadikölcsön felhívása elénk kerül és erre a tizenkét milliárdra gondoljunk, amikor kérnek tőlünk.

Nálunk természetesen sokkal kisebb összegre számítanak azok, akik a hadikölcsön fel kell, hogy használják, de ez a kisebb összeg is kell, hogy megfelelően és arányban legyen a tizenkét milliárdal, jakkor mondhatjuk csak, hogy méltó szövetségesei vagyunk a németeknek.

A legközelebbi kibocsátásra kerülő harmadik magyar hadikölcsön ügyében aszerdán délelőtt a pénzügyminisztérium Telecsky János pénzügyminiszter előnöklote alatt ülés volt. Az értekezleten megjelentek mindazon pénzügyminiszter igazgatói, amely között a harmadik magyar hadikölcsön kibocsátásánál, mint főállású helyek vannak részt. Az előző pénzügyminiszter bemutatta a harmadik hadikölcsön tervezetét és a kölcsön kibocsátására vonatkozó előkészületeket beszélték meg. Megállapítást nyert, hogy a jelenlegi időpont a harmadik hadikölcsön kibocsátására minden tekintetben igen alkalmas. Ennek megfelelően a kölcsön aláírása október hónap közepé táján fogja kezdetét venni. Ez alkalommal 6% os járadék fog kibocsátásra kerülni s az aláírási feltételek a korábbi 6% os hadikölcsönök feltételeinek megfelelően fog

Nincsen jobb szűfipoloszer

Ára: nagy üveg 2—, k. kis üveg 1.20 k.

Veszprém város és vidéke legelőbb bevásárlási forrása.

Uj. STREIT SAMUEL Kosnuth Lajos-utca 1. (Takarek postola)

Őszi és téli Costüm kelmék igen nagy választékban a legújabb színekben kaphatók. Vászonz, sifon kanavász, paplan a legelőbb napi árakon.

KURTZ GYULA

Uj és használt

szőcs, bicikli, harmonium és cim-
bőr raktára.

Közeljárások javítás és hangolások
helyben és vidéken is teljes ítetnek.
Külföldi megrendelések is fogadják.

**Az Első Magyar Állami Bizto-
sító Társaság
veszpremi főügynöksége**

elfogad tűz-, jég-, betörési, bal-
eset-, szavatossági, élet és já-
radék biztosításokat. A társaság
a legelőbb és legnagyobb ma-
gyar biztosító intézet; biztosítéki
alapjai meghaladják a 210 millió
koronát s így minden tekintet-
ben a legelőbb biztonságot
nyújtják.

Irodahelyiség: Szabadi-utca 3. sz.
földszint.

Képviselet: Suly László

PACOLIN-PEARSON
Egy erős salma fertőtlenítőszer, kórokozó anyag-
anyagból előállítva, nélkülözhetetlen minden há-
zas és iskolában.
Állandó használata által megóvjuk
magunkat fertőző betegségektől.
Kérlek az állatorvos véleményét az állatok kezelésé-
re fertőtlenítésnek értéke felől.
Mindenütt kapható és
Drakojuk értéktelen utazásokhoz és kéj-
határozottan

PACOLIN-PEARSON szappanok
módszerekben

Csak Pearson féle készítményt használjunk.
PACOLIN MEDOL CREOLIN

Mindenütt kapható
ben, Drezdában, Berlinben, Rio de Janeiroban.
Használati utasítás és vélemények sok szí bassza-
lat eredményeiről a leírásból kaphatók.

**KATONÁINK ÉLETMENTŐJE A
"STANITEC"
TETUPOR**
Legbiztosabb szer a kiütés-
es tüsző terjesztő ruhát-
vek ellen.

Gyógyteremben, drogeriákban már mint lé-
tszerű csomag (csak a címet kell ráírni) kapható
"stanitec"-port, mint minden jósnak, ennek is
akad a helye utasítás. A bol nem volna kapható,
oda 3 doboz utasításal küld Auber gyógytára

**NESTLE FELE
GYERMEKJÉRT**

Érdeklődjék, valamint orvosi
ajánlatot a gyermeknevelésről
díjazással küld a
Henri Nestlé
cég, Wien, L. Biberstrasse 31 P.

"Sirolin" Roch

